

రాంపా

అనరాదే బాలా ! రాననరాదే బేలా !!

ఆ పరువం తీరే వేరు!

చూసే వాళ్ల కనుల పండుగ్గా, వినేవాళ్ల వీనుల విందుగా, నోరూరించే చెలువం ఆమెది!

రేపల్లెలో కాపురానికి వచ్చాక సుమాంగి అందం మరింత పరిమళించింది. భర్త కనుసన్నల్లో మెదుగుతూ, అత్తమామల అదుపాజ్ఞల్లో వొదుగుతూ, ఆ ఇంటి కీర్తి ప్రతిష్ఠల్ని నిలుపుతోంది. ఇంట్లోవారికి తలలోని నాలుకలా సంచరిస్తుంది. ఇరుగు పొరుగు వారికి చేదోడు వాదోడుగా వుంటూ ఆయింటి దీపంలా వెలుగుతూ వుంది. తనేమో, తన ఇల్లాలి తనమేమో తప్ప మరో ప్రపంచం తెలీదామెకి.

ఆరోజు సాయంతనం

సంజెదీపం వెలిగించి శ్రీతులసికోటకు మొక్కి వీధిలోకి వెళ్లిన భర్త రాకకోసం ఎదురుచూస్తూ, గడపలో నుంచుంది సుమాంగి.

అత్తా మామా ఇద్దరూ ఊళ్లోలేరు. ఆడబిడ్డకు చీరె సారె పట్టుకుని వెళ్లారు. ఇంట్లో ఉండేది ఇద్దరే సుమాంగి, ఆమె భర్త గోపాలుడు.

చీకటి పడితే చాలా - భార్య చెంగుపట్టుకునే గోపాలుడు ఏం పనిమీదో వీధిలోకి వెళ్లి యింకా తిరిగి రాలేదు. అతని కోసం ఒళ్లంతా కళ్లు చేసుకుని చూస్తోంది సుమాంగి.

అల్లంత దూరంలో కనిపించాడు బాకిట్టయ్య.

జనముద్దు బిడ్డ.

చూసీ చూడగానే ముద్దొచ్చే మురిపాల నందగోపాల నందనుడు.

అతనికి కన్పించింది సుమాంగి.

ఆమెను చూసీ చూడగానే -

పాతశాలకు రాకుండా ఎగనామం పెట్టి - వీధుల వెంటా., తోటల వెంటా,

కోసల వెంటా, కొండల వెంటా చెడ తిరిగే ఆకతాయి పిల్లను చూసిన గురువుగారిలా అయాపోయాడు బాలకీర్తియ్య.

దగ్గరగా వచ్చాడు

చిక్కావులే దొంగా అన్నట్టుగా నిలేసి అడిగాడు 'నువ్వేనా సుమాంగి?' వేలెడేసి లేకపోయినా చూపులతోనే శృంగార వీధిలో విహరింపం చేసేలా ప్రశ్నించాడు కీర్తియ్య.

'నువ్వేనా బలకీర్తియ్య?'

ఎదురు ప్రశ్నవేసింది సుమాంగి. ఆ ప్రశ్నలో పలకరింపు లేదు. పులకరింపూ లేదు. అన్ని లేకున్నా మానే హేళన కూడా వుంది.

'చూస్తే వేలెడు లేదు. సుందరాంగుల్ని పలకరించడం పైపై శృంగార చేష్టలు చెయ్యడం... ఇదేనా నీ పని? అన్న అర్థం కూడా వుందందులో.

'బాల గోపాలుడివి మదన గోపాలుడిలా మెలగొచ్చా?' అనే మందలింపూ వుంది. 'ఆల మందలతో తిరిగే వాడివి ఆలుమందలతో పనేమిటి?' అని అవహేళనా వుంది.

'ఇంకా తడారని వయసు. వయసుకత్తెరలతో పనేమిటి?' అనే దండింపూ వుంది. దండాదింపూ వుంది.

ఇన్ని అర్థాలూ యిట్టే అర్థమైనాయి బాలకీర్తియ్యకు. నీలాటి సంకదరాంగుల్ని ఎందర్ని చూస్తేదు అన్నట్టుగా నవ్వాడు. 'ఊ! మాట కారివే?' పెదాలు విచ్చీ విచ్చకుండా పుచ్చ పువ్వులాంటి వెన్నెలాంటి చిరునవ్వు పెదాల మీద చిందులేయగా అన్నాడు.

'కాదనుకున్నావా?' కనుబొమ్మలు ఎగరేస్తూ పెదవి బిగిస్తూ అడిగింది సుమాంగి.

'నువ్వేం కాదనుకున్నావ్?' తనని కాదన్నమాట గుర్తొచ్చి అవకాశం దొరగ్గానే ఎత్తిపాడివాడు. మాటకు మట బదులు చెప్పే అవకాశం యివ్వకుండా మాటలు పాడిగించాడు.

'నువ్వే కాదనుకున్నావ్? అందుకే అడవికి రావు. బృందావన వీధి విహారం చెయ్యవు. నా ఆట చూడరావు. నాపాట వినరావు. ఏమిటి నీ గీర? ఎందుకు రావు? ఏమిటి నీ గొప్ప? నిన్ను పిలవాలా బొట్టు పెట్టి?' అన్నాడు గబగబా!

'పిట్టకొంచెం కూతఘనం' అనుకుందామె.

'పిట్ట పాగరణిగేలా ప్రవర్తించాలి' అనుకుంది సుమాంగి. చిటికెన వేలంత
చిన్నవాడిని చిందులు వేయించాలి అనుకుంది మళ్ళీ

'యాదవా!'

సుమాంగి పిలుపు గునపంలా గుచ్చుకుంది

నల్లని బుగ్గలు ఎరుపు రంగద్దుకున్నాయి. నీలి నీలి కనులలో ఎర్రని
జీరలు వోలు చేసుకున్నాయి

'నీ వేణుగాసం వినడానికి ఎందుకు రాలేదని అడుగుతున్నావా? చెబుతా
విను! మహా గాయకుడినని, మహాసర్తకుడిననివాగరెక్కిన నీకు తలతిక్క వదిలేలా
తగిన జవాబు చెబుతున్నా విను. నీది పాట కాదు... అలా
తెల్లబోతావేం... విను.... నిజం..... నీది పాటే కాదు. అవును, పాటే కాదు'

నిర్వాంత పోయాడు కిట్టయ్య

'అవును. అది పాట కాదు.

పాట చెవుల్లోదూరి గుండెకు సాఖ్యాన్ని చేకూరుస్తుంది. కానీ నీ పాట?
నీపాటవిని ఎవరయినా సుఖపడ్డారటయ్యా? ఎగిసెగిసిపడే ఎదతో సోలిపోతారు
కానీ? తెలిసిందా నీగాసం సుఖాన్నివ్వదబ్బాయ్... దుఃఖాన్నే ఇస్తుంది.'

మాట పెగిలి రావడం లేదు కిట్టయ్యకు.

ఆటతో పాటతో ఆ బాలగోపాలాన్ని అలరించిన బాలగోపాలుడు
మాటలాడలేకపోయి మౌనం వహిస్తే

'నేను నీ పాట వినడానికి రానోయీ' అంది సుమాంగి

'ఎందుకు?' ఉక్రోశంతో అడిగాడు

'అది సంగీతమా?'

'కాదా?' ఎదురు ప్రశ్న వేశాడు

'కాదు! బృందంలోని భృంగ గీతం! కలువల కలవాలనే భృంగ గీతం'
సవ్వింపుగా అందామె.

ఆ నిమ్మరానికి నిలబడిపోతే.....

'నీది సంగీతమా? ఎక్కడ నేర్చావోయీ?

ఎవరు నేర్పారోయీ? ఎవరోయీ నీ గురువు?' వగలు పోతూ ఆ వగలాడి

అలా ప్రశ్నిస్తే, దానికి.....

కిష్టయ్య చూపులే జవాబులయితే.....

'ఎల్లా సంపాదించావో కానీ ఒక పిల్లన గ్రోవి సంపాదించావులే.... పెద్ద.....దాన్ని
 ఊది ఊది వెర్రి ధ్వనులు స్పష్టమైన గానం అంటే ఏమిటో తెలియని ఈ వెర్రి
 వ్రజాంగసలను నీ ముట్టా తిప్పుకుంటూ, వెంత వేరిన వాళ్లతో కలిసి పిచ్చి
 పిచ్చిగా గెంతి, అదే ఆట అనుకుంటూ.....ఎంత మోహంలో ఉన్నావయ్యా
 కిట్టయ్యా?'

ఆనిందకీ పెదవి విప్పలేదు కిట్టయ్య

'నీకు తెలుసా?

తెలుసో తెలియదో నాకైతే తెలీదు.....

కానీ నా చిన్ననాడు మా తండ్రి నాకు సంగీతం చెప్పిందాడోయీ!
 సంగీతంలో ఏడు స్వరాలుంటాయి. సరిగమపదనిరాన్లో వర్ణాలూ మెట్టూ కీర్తనలు
 నేర్పానోయూ. దానికి లయ వుంటుంది. శృతి వుంటుందోయీ స్వామీ!

తలూపేడు.

'నీ పాట అంత అడ్డగోలుగా వుండదు సంగీతం అంటే.....

రాగ భావ రసయోగమయ్యా నాదం-

నీ సంయోగం కాదు. నీతో సయ్యాటాకాదు."

అలాగా అన్నట్టు మళ్ళీ తలపేడు కిట్టయ్య.

'గానం పరమార్థంగా ఉంటుందయ్యా బాలాడా?

ఊరికే గింతుతూ, ఆ జవం జీవం లేని వెదురుముక్కని రంధ్రాలు వేసి
 ఊదెయ్యడం కాదోయీ పసివాడా?'

ఒక్కమాటా మర్మఘాతంగా వుంది.

'ఏమిటి ఈవిడ ఉద్దేశ్యం?

పెద్ద సంగీత వేత్తలా నీతి ఆపఠాలు చెబ్తోంది! గీత పాఠంలా! సంగీత
 పాఠంలా!

అంతగా తసంటే యిష్టంగా వుంటే అడవికి రారాదా? ఆటా పాటా మేటిగా
 నేర్పరాదా? తీర్పరాదా?"

అనుకున్నది అనుకున్నట్టుగా అనేశాడు

'అడవికి రారాదా అన్నావు. బావుంది. కానీ సంగీతం నేర్చుకుని ఏది పాటో
 ఏది కానీ తెలిసినదాన్ని నా పాట విసరావా అంటే ఎలా వస్తాను?'

'వువు లాంటి మెయి సాగసుదానా? సుమాంగీ! నీవు మాబోటికి రా!

అక్కడ నేనేదో వూ, వూ, అంటూ పిల్లంగ్రోవి వూత్తూ, ఆ పిల్లంగ్రోవి పిలుపు
వని....ఆ ధ్వని గుండెల్లో అలజడి సృష్టిస్తే కాపురాన్ని విడిచి నా చుట్టూ
తిరుగాతావు రావే!' అని పిలవగా

ఆపై -

'సుమాంగీ!

చిన్న కీట్టయ్య గొంతులోంచి ఆ పిలుపు వెలికి రాగానే -

అది వేణుగాసమై -

విణి వాదమై -

జీవన వేదమై -

శృతి పులాల దూరి శృతి పాటలా మారి సుమాంగి గుండెల్ని చేరి పయ్యెద
వాలు ఎదని పరవళ్లు తొక్కించింది.

ఆమె కేమీ అర్థం కాలేదు.

ఎక్కడిదీ సంగీతం?

ఎక్కడికీ మాధుర్యం?

తను నేర్చిన సప్తస్వర రాగ రంజితం కాక..... నవ స్వరమై సుస్వరమై
జీవన భాస్వరమై నవజీవన బృందావన వన వికసిత సితకల్పారమైమై మరుపు
తెప్పించింది.

'కృష్ణా! కృష్ణా!'

ముందు కృష్ణుడు

ఆ వెనుక సుమాంగి

పలికించిన సప్తస్వరాలకంటే.....ప్రౌఢమైన పలికించని ఆ కొత్త స్వరానికి
బందీ అయింది సుమాంగి.

ఆ గాన లహరిలో తేలిపోయి పరవశించింది.

వెంటపడింది.

వేవేల జన్మల వెతకులాట ముగిసింది.

(కవి సమ్రాట్ విశ్వనాథ 'శ్రీకృష్ణ సంగీతం' లోని 'పిలుపు' కి ప్రతిధ్వనిగా)

* * *